

Introductie zorgtechnologie binnen Koraal

Stand van zaken juni 2021

Inleiding

In dit document rapporteren we over de stand van zaken met betrekking tot de introductie van zorgtechnologie binnen Koraal en het implementatietraject zorgdomotica binnen Koraal regio Parkstad in het bijzonder. Na een uitleg over de visie achter de introductie leest u meer over de werkwijze, de voortgang en de opbrengsten die zijn behaald bij het uitvoeren van de eerste deelstappen. Daarnaast leest u over de positieve punten die we kunnen meenemen in de vervolgstappen en worden ook verbeterpunten en aanbevelingen gedeeld.

Wat is zorgdomotica?

Cliënten optimaal ondersteunen, zodat ze zoveel mogelijk hun eigen leven kunnen leiden. Daar gaan we voor bij Koraal. Samen met de cliënt en verwanten denken we niet vanuit beperkingen, maar vanuit mogelijkheden. Cliënten zijn bij Koraal regisseur van hun eigen leven. En onze medewerkers zorgen voor de benodigde zorg en ondersteuning. Bij het bieden van goede zorg en ondersteuning hoort ook een woonomgeving die is afgestemd op de individuele mogelijkheden en behoeften van cliënten. We willen hen optimaal woongenot, veiligheid, privacy en een zo zelfstandig mogelijk leven bieden. Om dit daadwerkelijk mogelijk te maken, gaan we woningen de komende tijd upgraden met zorgdomotica.

Zorgdomotica

Dat is het verzamelwoord voor alle slimme technologische oplossingen die kunnen worden ingezet om zorg en ondersteuning verder te verbeteren. Denk aan een alarmknop of bewegingsmelder (in de kamer of in het bed), een automatisch sluitende deur, maar ook aan zorg op afstand via een smartphone. Binnen Koraal gaan we werken met een systeem dat veel van deze oplossingen met elkaar verbindt, zodat er ontzettend veel mogelijk is om de individuele zorg- en ondersteuningsvragen van cliënten te beantwoorden.

Wat zijn de voordelen voor cliënten?

Zorgdomotica kan worden ingezet om de cliënt

meer woongenot, privacy en veiligheid te bieden. Een voorbeeld: door 's nachts te werken met een drukknop in plaats van een medewerker die elk uur de slaapkamer binnenkomt om te controleren of alles goed gaat, kan de cliënt ongestoord doorslapen. Dit komt de nachtrust ten goede en zorgt voor meer privacy. Bovendien werkt het systeem continue en blijft fysiek controleren bijvoorbeeld altijd een momentopname.

Wat zijn de voordelen voor medewerkers?

Voor medewerkers is zorgdomotica een waardevol hulpmiddel om veilig, effectief en efficiënt invulling te geven aan zorg en ondersteuning. Weten dat er een systeem is dat op de achtergrond bewust ingestelde dingen in de gaten houdt, zoals geluid of beweging, werkt geruststellend. Bovendien kan het systeem werkzaamheden uit handen nemen, zodat er meer ruimte ontstaat voor activiteiten die ten goede komen aan de kwaliteit van leven van cliënten.

Houdt zorgdomotica alles in de gaten?

Nee, de opzet is juist dat we cliënten meer privacy en meer bewegingsvrijheid willen bieden. Samen met de cliënt en verwanten bepalen we welke dingen worden gemonitord en welke niet. Dit stemmen we af op de zorgbehoefte, zelfredzaamheid en bewegingsvrijheid van elke individuele cliënt. Echt maatwerk dus.

Leren in de praktijk

Op dit moment wordt de zorgdomotica al in de nachtsituatie ingezet bij een aantal woongroepen van onze regio in Kerkrade. Deze groepen vormen de pilot, die als doel heeft om samen met cliënten, verwanten en medewerkers te leren in de praktijk. Na deze pilot zal de zorgdomotica ook beschikbaar komen voor meerdere groepen van locatie Op de Bies. Ook in de dagsituatie. Key-users gaan hier ondersteuning in bieden, zodat

cliënten, verwanten én medewerkers op een uitnodigende manier met de mogelijkheden kennis kunnen maken. Na de implementatie van zorgdomotica bij Koraal regio Parkstad zullen ook de overige Koraal-regio's volgen.

Samen slagen

De introductie van zorgdomotica brengt veel nieuwe mogelijkheden met zich mee. En daarmee ook verandering, voor cliënten, verwanten én medewerkers. Daarom is het zorg dat we met elkaar vorm geven aan hoe we zorgdomotica gaan gebruiken. Op een manier die de mogelijkheden en behoeften van cliënten optimaal ondersteunt. En op een manier waar iedereen zich prettig bij voelt.

Update uitrol zorgtechnologie binnen Koraal

Koraal is in 2019 gestart met de introductie van nieuwe zorgtechnologie. Hierbij is er veel aandacht voor een succesvolle technische uitrol. Maar ook met het doel om de visie op het gebruik van de nieuwe technologie en de mogelijkheden zorgvuldig te introduceren bij iedereen die er uiteindelijk mee te maken krijgt: cliënten, verwanten én medewerkers. Dit noemen we de inhoudelijke implementatie. Om de Koraal-brede introductie zorgvuldig voor te bereiden, is in Koraal regio Parkstad de pilot 'Implementatie zorgdomotica' opgestart. Dit deelproject richt zich op de inhoudelijke implementatie van nieuwe zorgdomotica in het nachtproces binnen een aantal groepen in Kerkrade. Omdat de pilot zich niet op het hele spectrum aan technische mogelijkheden, maar op een select aantal ondersteuningsvormen richt, spreken we in dit geval van zorgdomotica in plaats van zorgtechnologie.

Werkwijze

Samen met cliënten, verwanten en medewerkers wordt in de pilot 'Introductie zorgdomotica' gewerkt aan het ontwikkelen van een werkwijze, waarbij de inzet van zorgdomotica wordt afgestemd op de hulpvraag en behoefte van de cliënt. In plaats van de bekende standaard inzet van zorgdomotica, wordt zorgdomotica in de nieuwe situatie op basis van de hulpvraag vertaald naar individueel maatwerk. Deze nieuwe werkwijze wordt 'on-the-job' ontwikkeld binnen de kaders van de visie van Koraal en wet- en regelgeving, zoals bijvoorbeeld de Wet zorg en dwang.

De opgedane ervaringen in de nachtsituatie binnen de groepen in Kerkrade worden meegenomen in de vervolgimplementatie van de zorgtechnologie naar de dagsituatie en implementatie binnen de andere locaties van Parkstad. In het deelproject wordt Koraal ondersteund door professionals van de Innovatie Impuls 'Volwaardig Leven', gesubsidieerd door het Ministerie van VWS. Het projectteam Parkstad bestaat uit teamleiders, een regie-behandelaar, een medewerker hoofdwacht, de projectleider zorgtechnologie Koraal, een projectleider facilitair, een communicatieadviseur, een onderzoeker en een beleidsadviseur. Het projectteam van Koraal wordt ondersteund door een adviseur, communicatieadviseur en een onderzoeksteam van de Innovatie Impuls.

Voortgang

De projectteamleden halen actief ervaringen en tips op bij de deelnemers van het implementatietraject. Zo wordt bijvoorbeeld afstemming gezocht met de key-users van de woongroepen, die de ervaringen ophalen bij cliënten en hun verwanten. Door de gevolgen van corona heeft

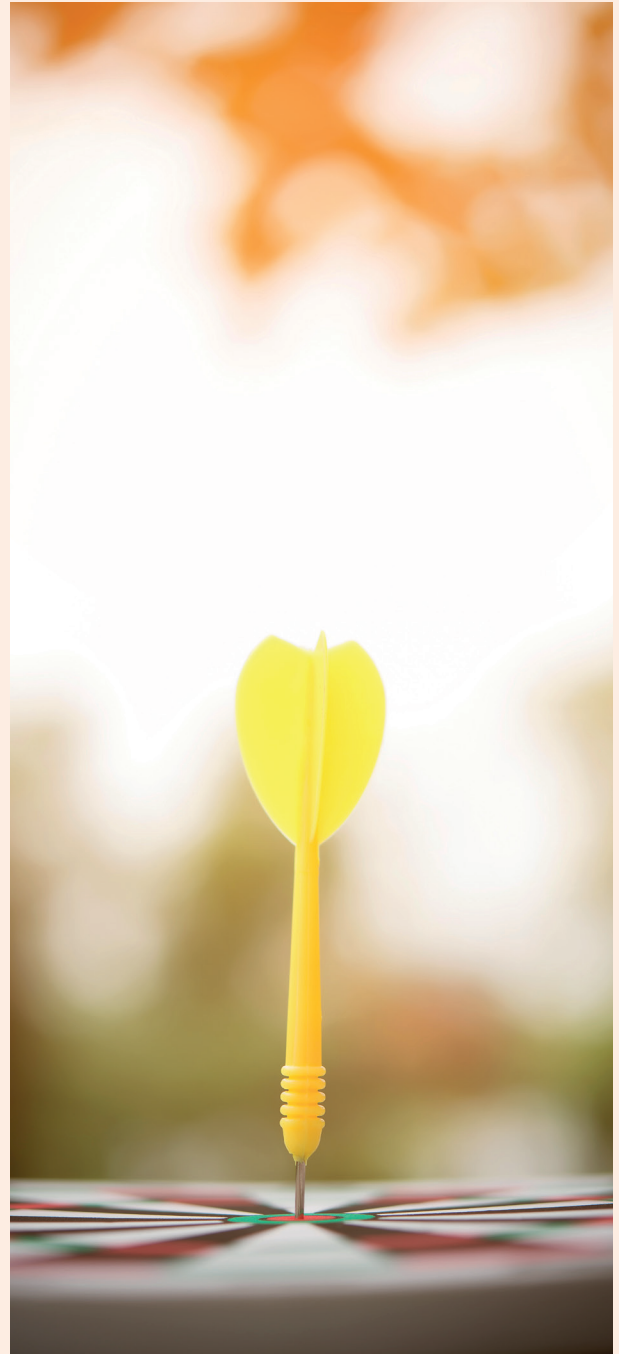
het implementatietraject in 2020 vooral in het teken gestaan van voorbereiden, afstemmen en bijstellen. Begin 2021 konden echter de eerste deelstappen in de praktijk worden uitgevoerd, waarbij cliënten, verwanten en medewerkers

gezamenlijk behoeften, wensen en mogelijkheden verkenden en vervolgens ervaringen terugkoppelden, met de insteek dat de opbrengsten van elke fase de aanpak voor de volgende fasen bepalen.

Opbrengsten

- Er is een visie opgesteld met betrekking tot de inzet van zorgdomotica in de nachtsituatie van Koraal regio Parkstad.
- Deze visie is besproken met regiebehandelaren, teams en medewerkers nachtzorg en gezamenlijk vastgesteld.
- In een klankbordsessie met medewerkers zijn kansen en zorgen geïnventariseerd. Deze zijn meegenomen in het bepalen van de implementatiestappen.
- Technische werkprocessen zijn in concept uitgewerkt om het proces van storingen, reparaties en nieuwe aanvragen (zowel acuut als planbaar) af te stemmen op de behoefte van de werkvloer.
- De projectgroep heeft de betrokken begeleiders, medewerkers nachtdienst, medewerkers hoofdwacht en regiebehandelaren geïnformeerd over de visie op zorgdomotica en de doelstellingen van het implementatieproject (functionaliteiten domotica, delen van verwachtingen, delen van processtappen, ophalen van kansen, risico's en ideeën).
- Door middel van driehoeksgesprekken met de cliënt, de verwant, medewerker dag, medewerker nacht en de regiebehandelaar zijn de hulpvragen van de cliënten in de nacht in kaart gebracht en is gezamenlijk besproken op welke manier de zorgdomotica een passend antwoord kan geven op de hulpvraag. Waar nodig is ook de behandeld arts betrokken. Hierbij staan veiligheid, optimale bewegingsvrijheid en privacy centraal.
- Onderzoekers vanuit de Innovatie Impuls en Koraal Strategie & Kennisontwikkeling voeren onderzoek uit onder cliënten en verwanten, gericht op kwaliteit van zorg en participatie. Het onderzoek is gestart met het bijwonen van de driehoeksgesprekken en er is een start gemaakt met individuele interviews met cliënten en verwanten. >>>

- Regiebehandelaren en de Arts Verstandelijk Gehandicapten (AVG) hebben een concept gespreksleidraad opgesteld voor de driehoeksgesprekken. De uitkomsten van de gesprekken zijn samen met een medewerker van technisch partner Hertek vertaald naar de inzet van domotica op maat.
- Om cliënten en verwanten optimaal te informeren zijn er flyers in Taal voor allemaal ontwikkeld over zorgdomotica en het driehoeksgesprek.
- De driehoeksgesprekken vonden plaats in maart 2021. Deze zijn inmiddels geëvalueerd met de regiebehandelaren en de key-users van de betrokken teams. Momenteel zijn onze onderzoekers bezig met het achterhalen van hoe cliënten en verwanten dit hebben beleefd.
- Er is een format opgesteld dat beschrijft hoe de nieuwe afspraken worden vastgelegd in Cura, zodat de manier van registreren eenduidig is en alle belangrijke informatie ten aanzien van de afspraak is geclusterd.
- Er is een format opgesteld aan de hand waarvan de domotica minimaal één keer per jaar kan worden geëvalueerd. Dit zal minimaal bij de goed leven gesprekken naar voren komen en waar nodig/wenselijk bij de WZD-evaluaties/MDO's.

Inzichten

Welke conclusies kunnen we trekken en wat hebben we geleerd naar aanleiding van het uitvoeren van de eerste deelstappen van het implementeren van zorgdomotica binnen de pilotomgeving?

Positieve punten

- De gespreksleidraad biedt toegevoegde waarde. Deze geeft sturing en biedt focus in het gesprek op de hulpvraag (ontwikkelmogelijkheden en risico's).
- Het betrekken van medewerkers vanuit uiteenlopende disciplines heeft ervoor gezorgd dat de eerste deelstappen doordacht en in samenhang konden worden uitgevoerd.
- Participatie van cliënten en verwanten in de driehoeksgesprekken heeft veel informatie opgeleverd en is een geschikte manier gebleken om de nieuwe visie uit te leggen en participatie en meedenken te stimuleren.
- De vertaling van de hulpvraag van een cliënt naar inzet van zorgdomotica in de praktijk kan uitstekend worden gemaakt binnen de kaders van onze visie en de bepalingen van de Wet zorg en dwang. Bij deze vertaling maken we nu nog gebruik

van de diensten van een onafhankelijke partij die de techniek goed kent.

- Er ontstaat bewustwording op denken en handelen volgens de visie 'zorgen voor'. Hierdoor ontstaat groeiruimte bij medewerkers om denken en handelen bewust om te zetten naar 'zorgen dat'. Vanuit dit uitgangspunt wordt ook de dialoog gevoerd met cliënten en verwanten.

Verbeterpunten

- De planning bij de uitvoering van de eerste deelfase bleek erg krap. In de toekomst moeten we meer tijd reserveren voor het aan tafel krijgen van alle partijen rondom betreffende cliënten.

Opmerkelijk

- Medewerkers maken zich meer zorgen over aangepaste manier van werken dan cliënten en verwanten. Bij hen is er veel vertrouwen in het handelen van de medewerkers.

Aanbevelingen

- De gespreksleidraad vertalen in Taal voor allemaal. Door deze voorafgaand aan het gesprek te delen met cliënten en verwanten kunnen zij zich ook voorbereiden op het driehoeksgesprek. >>>

- De doelstelling van het driekhoeksgesprek borgen in de reguliere gesprekscyclus:
 - Intake
 - Evaluaties Wzd (4 jaarlijks)
 - Evaluatie (half jaarlijks)
 - Goed leven gesprek (jaarlijks)
- De visie op zorgtechnologie/domotica verankeren in het doen en laten van medewerkers door het bieden van goede voorlichting en inzicht in de mogelijkheden. Teamleiders en regiebehandelaren hebben een belangrijke rol in het adoptieproces dat uiteindelijk als doel heeft dat de nieuwe manier van werken door iedereen wordt gedragen.
- Het team nachtdiensten en hoofdwachten doorloopt parallel aan dit project een proces om hun visie op nachtzorg te reviseren. De inzet van zorgdomotica heeft hierin een nadrukkelijke rol.
- Om de zorgdomotica goed te laten aansluiten op de hulpvragen van cliënten en het nachtzorgproces, is het van belang om de technische processen en werkafspraken goed af te stemmen tussen de leverancier, regiebehandelaren,

medewerkers nachtzorg, medewerkers van de groepen en de technische dienst. Deze processen zijn in concept opnieuw uitgewerkt op basis van knelpunten die we zijn tegengekomen en zullen de komende tijd getoetst worden en waar nodig verfijnd op basis van de praktijkervaringen.

Hoe gaan we verder?

De komende periode staat in het teken van het uitvoeren, opvolgen en waar nodig bijstellen van de uitvoering van de inhoudelijke maatwerkafspraken per cliënt.

- Het projectteam onderzoekt op welke manier de tussentijdse inzichten en aanbevelingen verwerkt kunnen worden in de zorgprocessen.
- In september zal het implementatietraject met de betrokken cliënten, verwanten en medewerkers worden geëvalueerd door het projectteam en het onderzoeksteam.
- De inzichten en aanbevelingen zullen vervolgens worden verwerkt in een implementatieplan voor de uitrol bij meerdere groepen van locatie Op de Bies. ■